

BEHANDELING VAN MISKRAAM.

Wie zal zich niet tweemaal bedenken, voordat hij een aanmerking maakt naar aanleiding eener pennevrucht van prof. KOUWER. Dit te doen op gynaecologisch-obstetrisch gebied is bijna een waagstuk. Dit waagstuk wil ik bestaan door op te komen voor den huisarts, en voor dezen nadrukkelijk op te eischen, het recht, bij abortus te volstaan met een „schouwing van het abortief ei” (*Ned. Tijdschr. v. Geneesk.*, 10 Maart, 1923, bldz. 977), mits die schouwing zij nauwkeurig en volledig.

Ik acht het onnoodig, ja zelfs onjuist, wanneer mijn oogen mij leeren, dat het ei volledig is uitgestooten, dit nog door een inwendig onderzoek te controleren. En kan niet het gevoel ons een enkele maal even goed bedriegen als het gezicht? Het stuk van prof. KOUWER leert ons dat ook.

's Gravenhage, 12 Maart 1923.

J. HANKES DRIELSMA.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

WIESBADEN. — **Geen artsencursus.** De artsencursus, die in Maart te Wiesbaden zou zijn gehouden, is voor onbepaalden tijd uitgesteld met het oog op den politieken toestand en de moeilijkheden van het spoorwegverkeer (*Münch. med. Wochenschrift*).

HAMBURG. — **Nieuwe Rad-jo-kunsten.** De Pruisische minister van volkswelvaart heeft tot de Oberpresidenten (gouverneurs der provincies) de volgende beschikking gericht: „De Rad-Jo-maatschappij te Hamburg, wier tuiterende reclame van algemeene bekendheid is, heeft kortelings in een prijsvraag voor de vroedvrouwen deze uitgenoodigd, haar gedurende het jaar 1922 regelmatig adressen van zwangere vrouwen op te geven, en de vroedvrouwen ook aangespoord tot lijdelyken weerstand tegen de geneeskundige ambtenaren..... Het verdient aanbeveling, lettende op de handelingen dier maatschappij, de leerlingvroedvrouwen bij haar opleiding en de vroedvrouwen bij de herhalingscursussen er op te wijzen, dat het een vroedvrouw niet past, en dat het onder omstandigheden — wegens de verantwoordelijkheid, die zij op zich laadt, als zij een middel aanbeveelt, waarvan de werking niet geheel bekend is — ook niet ongevaarlijk is, als zij zich bij de uitoefening van haar beroep in dienst stelt van de reclame voor een of andere firma (*Deutsche med. Wochenschrift*). Het blijkt, dat een regering niet noodzakelijk tegenover de kwakzalverij een welwillende neutraliteit behoort in acht te nemen, al wordt dit wel eens gemeend.

WEENEN. — **Herleving.** Een wonder om te aanschouwen! Als men ergens zou hebben verwacht, dat zorg en gebrek „cette divine insouciance”, waarvan ZOLA spreekt, en die de menschheid voor uitsterven behoedt, zou hebben uitgedoofd, dan is het wel in het uitgehongerde Oostenrijk. En zie, daar groeien weder de myriaden een toekomst te gemoet, die immers beter kan zijn dan het heden. In 1921 zijn 37129 menschen meer geboren dan overleden; in 1920 bedroeg dit verschil slechts 21040 en zelfs in 1913 nog maar 35149. Toch is het aantal geboorten nog 11749 geringer dan in 1913, zoodat het aantal sterfgevallen 13929 geringer was dan in het laatste vredesjaar. De bevolking is dan ook kleiner geworden, maar de verhouding tusschen geboorten en sterfte is in ieder geval gunstiger. In Boven-Oostenrijk en Salzburg zijn 1527 kinderen *meer* geboren dan in 1913, te Weenen en in Neder-Oostenrijk daarentegen 13278 *minder*. Het geboortecijfer per 1000 inwoners bedroeg 23.85 in 1922 tegen 24.4 in 1913 en 29.91 in de jaren 1901—1910. Het is hooger dan in 1920, in Salzburg, Boven-Oostenrijk en Tirol ook hooger dan vóór den oorlog, in de overige deelen des lands en te Weenen veel kleiner. Het sterftcijfer was in 1921 17.06 per 1000 inwoners; lager dan in al de jaren sedert 1913 (*Deutsche med. Wochenschrift*).